

Wrocław, dnia 24 listopada 2023 r.

Pani
Róża Stachowiak
Domy Emeryta i Rencisty ARKADIA
Sp. z o.o. Oddział w Opolnicy 1,
57-256 Bardo Śląskie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 6-7 września 2023 r. na podstawie art. 22 ust. 10 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów: Dorota Kamińska - starszy inspektor wojewódzki (przewodnicząca kontroli), Alicja Ostrowska - inspektor wojewódzki (kontroler), przeprowadził kontrolę kompleksową placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku o nazwie Domy Emeryta i Rencisty ARKADIA Sp. z o.o. Oddział w Opolnicy, zwanym dalej „Jednostką” lub „Placówką”. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2023 r. Kontrola obejmowała zagadnienia wynikające z art. 68 i art. 68 a-c ustawy. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia 6 września 2023 r. W okresie objętym kontrolą odpowiedzialna za realizację zadań w powyższym zakresie była Pani Róża Stachowiak – Kierownik Jednostki.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Na podstawie czynności kontrolnych ustalono, że liczba mieszkańców przebywających w dniach kontroli w Placówce nie przekraczała limitu miejsc wyznaczonego w decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 4 marca 2011 r. Nr PS.II.9013/21/2010.

W toku kontroli ustalono, że -zgodnie z art. 68 ust. 4 ustawy budynek Placówki jest pozbawiony barier architektonicznych. Łącznie Placówka dysponowała 42 miejscami w 19 pomieszczeniach jedno i wieloosobowych. Mieszkańcom zapewniono w pokojach wymagany przepisami metraż, z wyjątkiem pokoju trzyosobowego nr 4, którego powierzchnia zgodnie z ustaleniami poprzedniej kontroli wynosiła 14,75 m², co uchybiało zapisom art. 68

ust. 4 pkt 3 lit. b ustawy. W myśl ww. przepisu powierzchnia pokoju dwu- i trzyosobowego powinna być nie mniejsza niż 6 m² na osobę; przy czym ww. pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, jeśli odstępstwo od wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%. Większość pokoi wyposażonych było zgodnie ze standardem, jednakże w 6 pokojach nie było stołu, a w 3 pokojach łącznie 4 szafek nocnych dla każdej osoby. Zgodnie z art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. c ustawy pokoje mieszkalne powinny być wyposażone - oprócz łóżka lub tapczanu, szafy, krzeseł - również w stół i szafkę nocną dla każdej osoby. W Placówce znajdują się pomieszczenia wskazane w art. 68 ust. 5 pkt 1-2 ustawy oraz 16 stanowisk kąpielowych i 19 WC. Sanitariaty były wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

W toku kontroli ustalono, że zapewniano mieszkańcom organizację wyżywienia zgodną ze standardem, określonym w art. 68 ust. 6 pkt 1-4 ustawy. Zapewniano w Placówce utrzymanie czystości, a mieszkańcy posiadali środki i przybory niezbędne do higieny osobistej.

Udzielano mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, jak również zapewniano im pielęgnację i opiekę higieniczną, pielęgnację w czasie choroby i umożliwiono im korzystanie ze świadczeń zdrowotnych, zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 4 ustawy. Placówka gwarantowała mieszkańcom pomoc w załatwianiu spraw osobistych oraz organizowała czas wolny. Pensjonariusze mieli zapewniony kontakt z rodziną; współpracowano z miejscowymi placówkami edukacyjnymi, lokalną społecznością i osobami duchownymi.

Zgodnie z informacjami przekazanymi w toku kontroli sposób świadczenia usług w Placówce uwzględniał stan zdrowia, sprawność mieszkańców. Mieszkańcy w rozmowach nie sygnalizowali naruszania ich praw. Rozmówcy wyrażali zadowolenie z usług świadczonych w Jednostce Informowali, że czują się w Placówce bezpiecznie, są traktowani z godnością i szacunkiem, a personel zwraca się do nich w sposób przez nich akceptowany. W rozmowach potwierdzono również, że przy zabiegach higienicznych zachowywana jest intymność a mieszkańcy mogli opuszczać Placówkę.

Stwierdzono, że wszystkie okazane w toku kontroli akta zawierały umowy na świadczenie usług zawarte z osobami trzecimi (zasadniczo z członkami rodzin), w tym w 2 przypadkach – z opiekunem prawnym. W dokumentacji nie było stosownego umocowania do reprezentacji mieszkańca. Zgodnie z art. 96 Kodeksu cywilnego umocowanie do działania w cudzym imieniu może opierać się na ustawie (przedstawicielstwo ustawowe) albo na oświadczeniu reprezentowanego (pełnomocnictwo). Jak ustalono w toku kontroli w dokumentacji mieszkańców ubezwłasnowolnionych nie było postanowień sądu

zezwalających na umieszczenie ww. osób Placówce. Zgodnie z art. 68 c ustawy osoba ubezwłasnowolniona całkowicie może być umieszczona w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego. Przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę po uzyskaniu zezwolenia sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie. Zgodnie z art. 68 a pkt 1 lit. f podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, w tym w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie zawierającą postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce.

W myśl art. 68 a pkt 1 lit. d ustawy gromadzono informacje o stanie zdrowia mieszkańców, jak również o udzielonej im pomocy w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych na terenie Placówki. Jednostka prowadziła ewidencję stosowania na jej terenie przymusu bezpośredniego. W widocznym miejscu umieszczono wymaganą przepisami tablicę zawierającą informacje, o których mowa w art. 68a pkt 2 ustawy. Zgodnie z protokołem oględzin informacje o podmiocie prowadzącym oraz ksero Regulaminu umieszczone były w gabinecie zabiegowym. Należy mieć na względzie, że od 1 listopada 2023 r. art. 68a pkt 3 ustawy zmieniony ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1693) ww. informacja na tablicy ogłoszeń powinna zawierać również następujące dane: numer placówki w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, numery alarmowe, dane teleadresowe organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Pacjenta, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, właściwego ze względu na miejsce położenia placówki ośrodka pomocy społecznej, prokuratury rejonowej, sądu opiekuńczego. Wskazane jest aby ww. informacje umieścić w bardziej dostępnym miejscu np. korytarzu Placówki.

W dniu kontroli w Placówce usługi opiekuńcze świadczyła 1 osoba posiadająca kwalifikacje do wykonywania zawodu, o którym mowa w art. 68a pkt 4 ustawy. Pozostałe osoby nie spełniały kwalifikacji określonych w ww. przepisie tj. nie ukończyły przez szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy a 2 z nich nie posiadały też co najmniej 2 – letniego doświadczenia w świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Należy mieć na względzie, że zgodnie z art. 68a pkt

4 ustawy podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy, przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełno-sprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Tym samym kontrolowana Placówka nie zapewniała realizacji standardu określonego w art. 68a pkt 5 ustawy, tj. świadczenia usług opiekuńczych przez osoby, posiadające ww. kwalifikacje, świadczące pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy, w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce (nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy).

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:

1. Powierzchnia jednego z pokoi trzyosobowych nie zapewniała mieszkańcom metrażu, zgodnego z przepisami.
2. Na wyposażeniu 6 pokoi nie było stołu, a w 3 pokojach - 4 szafek nocnych dla każdej osoby.
3. W aktach osób ubezwłasnowolnionych nie było postanowień sądu w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w Placówce.
4. Pracownicy świadczący usługi opiekuńcze (z wyjątkiem 1 osoby) nie posiadali kwalifikacji o których mowa w art. 68a pkt 4 ustawy. Tym samym nie zapewniono nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy (na jedną osobę przebywającą w Placówce) osób realizujących usługi opiekuńczych przez posiadające ww. kwalifikacje osoby, świadczące pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1 Zapewnić mieszkańcom metraż w pokoju mieszkalnym, zgodnie z obowiązującym standardem.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: 31 grudnia 2023 r.

Ad. 2 Zapewnić mieszkańcom wyposażenie pokoju, zgodnie z obowiązującym standardem.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. c ustawy dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 3 Uzupelnąć akta mieszkańców ubezwłasnowolnionych całkowicie o postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie zezwolenia na umieszczenie ich w Placówce.

Podstawa prawna: art. 68 c oraz art. 68 a pkt 1 lit. f ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: 28 lutego 2024 r.

Ad. 4 Zapewnić wymagany wymiar czasu pracy (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) realizujących usługi opiekuńcze osób, świadczących pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy, które spełniają kwalifikacje określone przepisami ustawy.

Podstawa prawna: art. 68 a pkt 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: 28 lutego 2024 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

